

Kommunernes madservice kan løses langt billigere

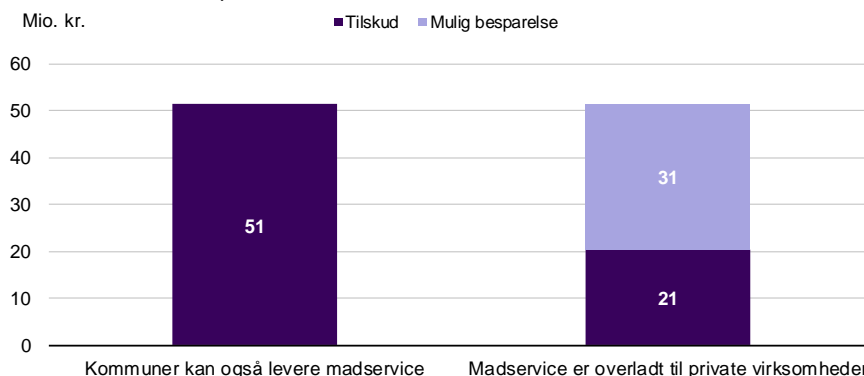
Hvis alle kommuner overlader opgaven med at levere madservice til visiterede ældre borgere i eget hjem til private leverandører, så kan de spare mindst 31 mio. kr. – uden at det koster ekstra for borgerne. Denne besparelse forventes at stige til mindst 44 mio. kr. i 2030.

Kommunerne kan spare mindst 31 mio. kr. ved at lade private stå for madservice

I 2022 var godt 40.000 borgere visiteret til madservice. Ca. halvdel anvendte et tilbud, hvor maden var tilberedt i kommunens eget køkken – ofte til en pris, der overstiger den, som de private leverandører kan producere maden til. I 2022 var der 56 kommuner, der leverede mad til ældre borgere i eget hjem, som var produceret i

Kommunerne har mulighed for at spare 31 mio. kr.

Besparelsespotentiale ved at private leverandører leverer madservice til den nationale maksimalpris

Anm.: Det er antaget, at private leverandører kan levere madservice til ældre til den nationalt fastsatte maksimalpris
Kilde: DI beregninger på baggrund af input fra medlemmer

deres egne køkkener. Hvis man overlader opgaven fuldt ud til private leverandører, der kan levere til en pris, der ikke overstiger den nationale maksimalpris (59 kr. i 2023), så falder afregningspriserne, og kommunerne vil kunne spare mindst 31 mio. kr. om året med et uændret serviceniveau.

Som reglerne er i dag, er der to priser, som der skal tages højde for.¹ Der er borgerprisen (der inkluderer levering), som ikke må overstige den nationale maksimalpris. Kommunen kan godt vælge at sætte borgerprisen lavere end deres produktions- og leveringsomkostninger og dermed indirekte give et tilskud til borgerne.

Kommunen afregner private leverandører med kommunens kostpris for et måltid...

Den anden pris er den, som kommunerne afregner private leverandører til. Hvis kommunen har sit eget køkken, så er det kommunens egne, gennemsnitlige, langsigtede omkostninger ved at tilberede og levere det enkelte måltid, der danner grundlag for afregningen over for leverandører. Det vil sige, at afregningsprisen for den private leverandør godt kan overstige den nationale maksimalpris. Hvis kommunen ikke har sit eget køkken, så afregnes private leverandører ud fra aftaler med kommunen på baggrund af udbudsprocesser. Kommunen vil altid betale den del af prisen, der ligger over den nationale maksimalpris.

...og hvis den private leverandør reelt kan levere billigere, så kan kommunen opnå en besparelse

Det betyder, at hvis den private leverandør kan levere et måltid billigere end kommunens omkostningspris, så er der et besparelspotentiale for kommunen. Det er i analysen antaget, at de private leverandører kan levere en hovedret til den nationale maksimalpris, som de allerede gør i 19 kommuner. Generelt set kan de private leverandører være billigere, da de kan levere til flere kommuner, og dermed have større køkkener og dermed mere effektiv drift.

Der er i alt tre muligheder for madservice til borgere i eget hjem, som det ses i tabellen. Der kan alene være et kommunalt køkken, alene private leverandører eller der kan være begge dele. Og for de tre muligheder er der kommuner, hvor produktionsomkostningerne ligger inden for den nationale maksimalpris eller hvor de overstiger, hvilket giver seks scenarier, jf. nedenstående tabel.

¹ Se i øvrigt boks 1 for et regneeksempel for en hypotetisk kommune.

I denne analyse regnes der alene et potentiale for de kommuner, hvor prisen overstiger den nationale maksimalpris, og der samtidig er et kommunalt køkken.

Scenarier for madservice til visiterede borgere

Tabellen illustrerer, om der beregnes potentiale i analysen fordelt på, om der er et kommunalt køkken, en privat leverandør eller begge dele

	Alene kommunalt køkken	Alene privat leverandør	Begge dele
Op til den nationale maksimalpris	Ingen beregninger	Ingen beregninger	Ingen beregninger
Over den maksimale nationalpris	Potentialeberegning	Ingen beregninger	Potentialeberegning

Anm.: Det er antaget, at de private leverandører kan levere en hovedret til en pris, der ikke overstiger den nationale maksimalpris.

Boks 1: Sådan er potentialet beregnet

Hypotetisk eksempel med beregninger

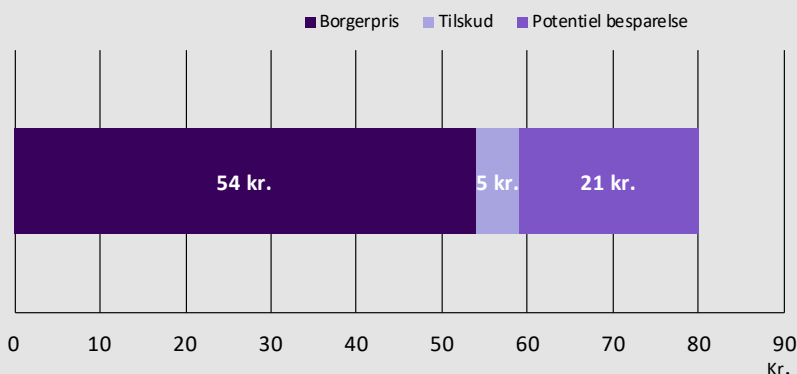
I figuren er beregningen af potentialet vist via et tænkt eksempel. Vi antager, at der er en kommune, hvor borgerprisen er 54 kr. for en leveret hovedret, og kommunens langsigtede gennemsnitlige omkostninger er 80 kr. Den nationale maksimalpris var samtidig 59 kr. i 2023.

Som det er i dag, så vil omkostningen for kommunen pr. hovedret være 80 kr. uanset, om det er deres eget køkken eller den private leverandør, der leverer maden, da den private leverandør skal afregnes med den kommunale pris. Det vil således sige, at der et tilskud til borgerne på 26 kr. pr. hovedret. I et scenarie, hvor kommunen ikke selv leverer madservice til visiterede borgere, ville den private leverandør maksimalt kunne opkræve 59 kr. pr. hovedret. Vi antager endvidere, at kommunen fastholder borgerprisen på 54 kr., så deres tilskud falder til 5 kr. pr. hovedret. Det vil sige, at kommunen sparer 21 kr. pr. hovedret. Det svarer til 26 pct.

Hvis man i det tænkte eksempel forestiller sig, at der er 200 borgere i en kommune, der er visiteret til madservice, og de alle får fem måltider om ugen, så svarer det til en besparelse på 1 mio. kr. for kommunen. Vel at mærke en besparelse, hvor borgeren betaler samme pris, og kvaliteten er uændret.

Omkostninger udover den nationale maksimalpris kan spares

Hypotetisk eksempel på prisen på madservice i en kommune

Anm.: Der er her illustreret et tænkt eksempel på prisen i en kommune. Det er antaget, at borgerprisen er 54 kr. og kommunen kan tilberede en hovedret for 80 kr. Den nationale maksimalpris er 59 kr. i 2023.
Kilde: DI

Kommunerne kan spare 31 mio. kr. ved at lade private stå for maden til visiterede borgere

Samlet set er der et besparelspotentiale i de omfattede kommuner på 31 mio. kr. Såfremt de private leverandører leverer til lavere

priser end den nationalt fastsatte maksimalpris, så vil besparelspotientialet være større.

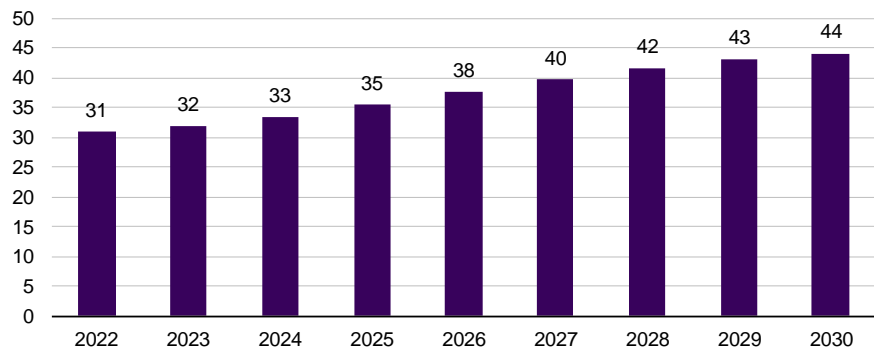
Besparelsen stiger til 44 mio. kr. i 2030

I de kommende år vil den potentielle besparelse være endnu større, da der kommer flere ældre. Baserer man en fremskrivning på, at antallet af visiterede borgere i forhold til, hvor mange 80+ årige, der er i de enkelte kommuner, så vil den potentielle besparelse i 2030 være steget til mindst 44 mio. kr.

Besparelse kan stige til 44 mio. kr. i 2030

Potentiel besparelse ved at afskaffe madservice til visiterede borgere tilberedt i kommunale køkkener

Mio. kr.

Anm.: Der er taget udgangspunkt i andelen af visiterede borgere i de enkelte kommuner i forhold til hvor mange, der er mindst 80 år gamle. Den andel er fastholdt frem mod 2030.

Kilde: Danmarks Statistik, DI medlemmer og DI

40.000 borgere var i 2022 visiteret til privat madservice

Sådan har vi gjort

Vi har taget udgangspunkt i antallet af visiterede borgere til kommunal madservice fra Danmarks Statistik, hvor den seneste opgørelse omhandler 2022. Det har vi sammenholdt med de priser, som borgere står over for og afregningspriserne for de private leverandører i 2023. Disse oplysninger har vi indsamlet blandt medlemmer. Derudover anvender vi også den nationalt fastsatte maksimalpris, som var 59 kr. i 2023.

Fra medlemsdialog ved vi også, at der gennemsnitligt leveres 4,7 hovedretter pr. visiteret borger pr. uge.

Der er i hele landet ca. 40.000 visiterede borgere til madservice. Vi beregner alene potentialet for de kommuner, hvor afregningsprisen over for private leverandører overstiger den nationale

maksimalpris, og der samtidig er et kommunalt køkken. Her anvender vi forskellen med afregningspris og den nationale maksimalpris, og sammenholder den med, at der leveres 4,7 hovedretter pr. uge pr. borger. Det giver i alt en potentiel besparelse på ca. 31 mio. kr.

På tilsvarende vis beregner vi det, som vi kalder "tilskud". Det er i vores model antallet af visiterede borgere, der hver får 4,7 hovedretter pr. uge gange forskellen mellem borgerpris og den kommunale afregningspris (hvis den er højere). Dog maksimalt op til 59 kr., som er den nationalt fastsatte maksimalpris.